

Förtrollande Kyoto

Vår medarbetare
Malin Ståhl
Hefvelin iförd
klassisk yukata.

Till höger:
Blomstrande
körsbärsträd
i Kyoto.

I över tusen år var Kyoto Japans huvudstad. Än i dag är staden fylld av geishor, teceremonier och tempel, men Kyoto har också modern arkitektur, dataspel och en alldeles egen rytm.

AV MALIN STÅHL HEFVELIN FOTO REINE HEFVELIN

Låga tehus av trä längs en vindlande å kantad av körsbärsträd. Kvittrande näktergalsgolv i samurajens palats. En kimonoklädd geisha med röda läppar som med korta snabba steg försvinner runt ett hörn. Få städer är så omedelbart fantasieggande som Kyoto.

Första natten tillbringas vi på ryokan Tazuro, ett klassiskt japanskt pensionat vid floden. Vi utrustas med yukatas, tunna bomullsrockar, och vita strumpor med tåskåra. Jag får också ett par geta, traditionella japanska flipflops av trä. De är svåra att gå i, så jag fuskar och tar dem i handen när ingen ser mig.

Kyoto har en lång tradition av bad i heta källor och vi börjar med ett traditionellt bad i husets eget onsen. På takvåningen finns ett stort, vackert träkar, smakfullt nedsänkt i golvet. Utanför börjar det skymma och vi kan från vår upphöjda plats se hur terrasserna längs floden fylls med gäster och kimonoklädda servitriser.

Fakta

Kyoto ligger i en dal med gröna berg som en skyddande mur runt om 36 mil sydväst om Tokyo. Stadens centrum är lätt att röra sig genom tack vare två tunnelbanelinjer och gatornas rutsystem, inspirerade av feng shui. En bra utgångspunkt är Higashiyama i sydöstra delen av staden. Där finns Geishadistriktet Gion, tempel, museer och mängder av hantverksbutiker.

Bästa tiden

Under vår och höst är klimatet ofta mildt och priserna är lägre på både flyg och boende. Kyoto är som vackrast under veckan i april då körsbärsträden blommar, men det kan vara svårt att få hotellrum då.

Resa hit och runt

Finnair flyger dagligen från Stockholm till Tokyo via Helsingfors, liksom exempelvis Air France/KLM via Paris/Amsterdam. Det smidigaste sättet att ta sig från Tokyo till Kyoto är med tåg. Tips: köp ett Japan Rail Pass hemma i Sverige före resan, det kostar som en vanlig turochreturbiljett Kyoto-Tokyo.

Mer info

Japans turistorganisation JNTO har en matig hemsida, här kan man också kostnadsfritt beställa ett urval broschyrer om att resa i Japan. seejapan.co.uk

Vi drar oss motvilligt upp ur badet, på med våra yukatas och voilà – färdigklädda för middagen! Ute på terrassen slår vi oss ner för en traditionell måltid, kyo-ryori. Den består av många små rätter som lyfter upp de färska lokala produkterna, endast lätt kryddade för att råvarans själva essens inte ska övermannas. Varm, mild buljongsuppa, rökt tofu, lätt marinerade grönsaker i en genomskinlig gelébubbla och små bitar stekt fisk, allt upplagt i små eleganta lackskålar. Vi njuter av utsikten, den ljumma saken i keramik kopporna och den lite utlämnande känslan av att sitta tillsammans med andra gäster i bara bomullsrocken.

Under middagen har våra sovkvarter ställts i ordning och tunna madrasser har rullats ut på tatami-mattorna bakom papperstunna dörrar.

Kyoto har en alldeles egen rytm med sitt myllrande folkliv, som ändå känns lättsamt och avslappnat. På marknadsgatan Nishiki dori är det extra tydligt. Mängder av små stånd erbjuder läcker mat att prova, som grillad hel bläckfisk på pinne, friterat fläsk med majonnäs och sötstark sås, glass smaksatt med grönt te och nyfriterade munkar som tillsammans sprider en oemotståndlig doft längs hela gången. Små designshoppar som säljer handgjorda väskor och kläder samsas med sakebutiker och teförsäljare.

Marknadens mest kända butik är Artisugo, ett 450 år gammal familjeföretag som från början tillverkade svärd. I brist på efterfrågan specialiserar man sig numera på handgjorda kokknivar. Jag köper en utsägligt vass grönsakskniv och får mitt namn graverat med japanska tecken på bladet. Längst ner på den myllrande gatan ligger Tenmanguhelgedomen, ett rofyllt tempel där man kan koppla av några minuter.

På Museum of Kyoto finns utställningar med modern konst i bottenvåningen. I huvudbyggnadens permanenta utställning visas hur det såg ut i Kyoto förr i tiden. Vill man i stället se det med egna ögon kan man ta sig till de gamla kvarteren runt Teramachi dori. →

Bakom väggen av papperslyktor döljer sig Tenmangu, ett rofyllt tempel mitt i Kyotos pulserande stadskärna.

”Kyoto har en alldeles egen rytm med sitt myllrande folkliv, som ändå känns lättsamt och avslappnat.”

På marknadsgatan Nikishi dori kan du köpa allt från färsk fisk till ångande nudelrätter. Till höger: Kyotos äldsta tehus Ippodo.

→ Längs väggarna på Kyotos äldsta tehus Ippodo står gamla urnor med te. Blankslitna trägolv och mörkbetsat tak ger en känsla av att kliva rakt in i 1500-talet. Här kan man köpa med sig te i lösvikt eller sitta ner i serveringen med en kopp grönt, vispat machate och liten mochi, en söttad bönbakelse. Mitt emot Ippodo ligger pappersbutiken Kamiki Kakimoto som säljer washipapper, penslar och bläck, perfekta om man vill öva upp sina kalligrafifärdigheter.

Det mest kända kvarteret i Kyoto är annars Gion, hemvist åt stadens geishor, eller geiko som de kallas här. Man ser dem gå mellan de låga trähusen där röda papperslanternor svänger ovanför restaurangernas dörröppningar.

Det Kyotobaserade skönhetsmärket Yojiya är oerhört populärt i hela Japan. Det finns ett tiotal butiker i Kyoto och den i Gion är nästan alltid fylld av kunder. En av Yojiyas mest populära produkter är tunna läskpapper som suger upp olja från huden. Yojiya har också bra solskyddsprodukter, foundations, lyxiga sminkborstar i olika storlekar och puffar mjuka som marshmallows.

En dag följer vi Filosofens promenad i östra

Kyoto, en grusväg utmed den körsbärsträdskantade floden mellan Silverpaviljongen och Nanzenjitemplet. Här finns charmiga butiker, kaféer, utsiktspunkter och några av Kyotos viktigaste tempel.

Ett besök i Kyoto är inte komplett utan en teceremoni. En formell teceremoni kan ta flera timmar, så de som erbjuds för turister är en koncentrerad version. Teceremonin handlar om att umgås och visa vördnad, så vi inleder med att presentera oss för de övriga deltagarna. En kvinna i kimono glider in med små steg och visar under en långsam, knäpptyst ritual hur man brygger och serverar sin gäst en kopp matchate.

Men Kyoto handlar inte bara om det förflutna. Trots sitt välbevarade arv omfamnar staden även framtiden. Området runt stationen är fullt av moderna byggnader, här finns flera universitet och en blomstrande IT-bransch. Det var bland annat i Kyoto som spelsuccén Nintendo skapades. Kyoto är också hem för Japans internationella mangamuseum. Och geishorna vi möter på gatan har givetvis en mobiltelefon i handen. Det är bara att konstatera att Kyotos största charm är det faktum att staden lever både i historien och i nutiden med samma lätthet. ★

Den ena butiken är inte den andra lik i Kyoto.

”Trots sitt välbevarade arv omfamnar staden även framtiden.”

Geta, traditionella filpflops.

Geishor finns fortfarande i Kyoto.

Vid varje japanskt tempel finns rent vatten och en skopa för att skölja händer och mun.

Frukosten på ryokan Tazuru består av många små rätter.

Mat och dryck

NUDELRESTAURANGER

Längs shoppinggatan Kawaramachi Dori i centrala Kyoto finns flera små hål i väggen som serverar läcker nudelsoppa. Välj mellan udon eller sobanudlar, vegetarisk eller med fläsk.

KLASSISKT KÖK

Teppankappou Sou
Oonishi-Bld -1F 216-2 Nishino-cyo, Higashiyama-ku
teppankappou-sou.com

Det finns många varianter av det klassiska Kyo-ryori-köket och en måltid kan kosta många tusen kronor. En mellanklassrestaurang är Teppankappou Sou med sina sex sittplatser. Man sitter framför kocken, som förbereder måltiden medan du väntar.

EXKLUSIVT KÖTT

The Grill
644-2 Sanjusangendo-mawari, Higashiyama-ku
kyoto.regency.hyatt.com

En av Kyotos finaste restauranger är The Grill på Hyatt Regency. Exklusivt kumamoto-kött tillagas över den vedeldade spisen mitt i lokalen.

LOKALA RÄTTER

Nishiki-marknaden
Nakagyo-ku

Den spännande marknaden mitt i centrala Kyoto är en perfekt plats om man vill prova på lokala rätter. Här finns allt från färska ostron till teglass.

VEGETARISK TEMPELMAT

Shigetsu
tenryuji.com

Ta en tripp ut till templet Tenryu-ji i Arashiyama, väster om Kyoto och åt buddistisk, vegetarisk mat.

EXPERTER PÅ SAKE

Yoramu
35-1 Matsuyacho
En av Kyotos bästa sakebarer. Här guidar bartendern gästerna genom sakens underbara värld.

SUSHI PÅ RULLBAND

Musashi Sushi
28 Shichiku Shimo Hommachi Kita-Ku
sushinomusashi.com

Ett roligt sätt att äta sushi är rullbandssushi. Du plockar de bitar som ser läckra ut, och betalar för antalet tallrikar du plockat på dig. Musashi vid järnvägsstationen är en av de bästa.

Boende

TRADITIONELLT VÄRDHUS

Ryokan Tazuru
179-1 Minoya-cho, Kiyamachi-dori-Matsubara-agaru, Shimogyo-ku
tazuru.com

Ett ryokan är ett traditionellt värdshus där man sover på golvet tatamimattor, ofta med skjutdörrar av papper mellan rummen. Middag ingår ofta i priset. Ligger centralt vid floden och serverar japansk frukost och middag. Dubbelrum, inklusive japansk frukost och sexrättersmiddag 2800 kr/natt.

NÄRA SEVÄRDHETER

Hyatt Regency Kyoto
644-2 Sanjusangendo-mawari, Higashiyama-ku
kyoto.regency.hyatt.com

Lyxigt hotell nära tågstationen och mitt emot Nationalmuseum med stora samlingar av traditionell japansk konst. Många intressanta tempel runtomkring. Dubbelrum 3100 kr/natt.

SOV I EN KAPSEL

9Hours
588 Teianmaeno-cho, Shijyo, Teramachi-dori, Shimogyo-ku
ninehours.co.jp/en/kyoto/

Kyotos billiga kapselhotell är kanske inget för längre vistelser, men om man vill prova en natt rekommenderas nybyggda 9 Hours. Vitt, rent och fräscht, som hämtat ur en science fiction-film. Många kapselhotell riktar sig till män, men detta har även en sektion för kvinnor. Ligger längs Teramachi, strax söder om Nishiki-marknaden. Enkelrum från 200 kr/natt.

BRA SERVICE

Tokyu Hotel
Gojo-sagaru, Horikawa-dori, Shimogyo-ku, Kyoto-shi
kyoto-h.tokyu.hotels.co.jp/en

I korsningen Gojo/Horikawa ligger detta fräscha hotell med bra service, på promenadavstånd från tågstationen. Dubbelrum från 2500 kr/natt.

Shopping

Kyotos kommersiella kvarter ligger mellan Shijo-dori och Sanjodori respektive Kawarumachi-dori och Karasuma-dori. Traditionella hantverk är till exempel te, rökelse, solfjädrar, kimonor, knivar och trädockor.

ALLT FÖR TECEREMONIEN

Ippodo

Teramachi-dori Nijo,

Nakagyo-ku

ippodo-tea.co.jp

Färskt, grönt te förpackat i vackra turkosa burkar finns på Ippodo, Kyotos ikoniska tebutik med över 300 år gamla anor. Här kan man också köpa det traditionella machateet som används vid teceremonier, tillsammans med en bambuvisp.

BEGAGNADE KIMONOR

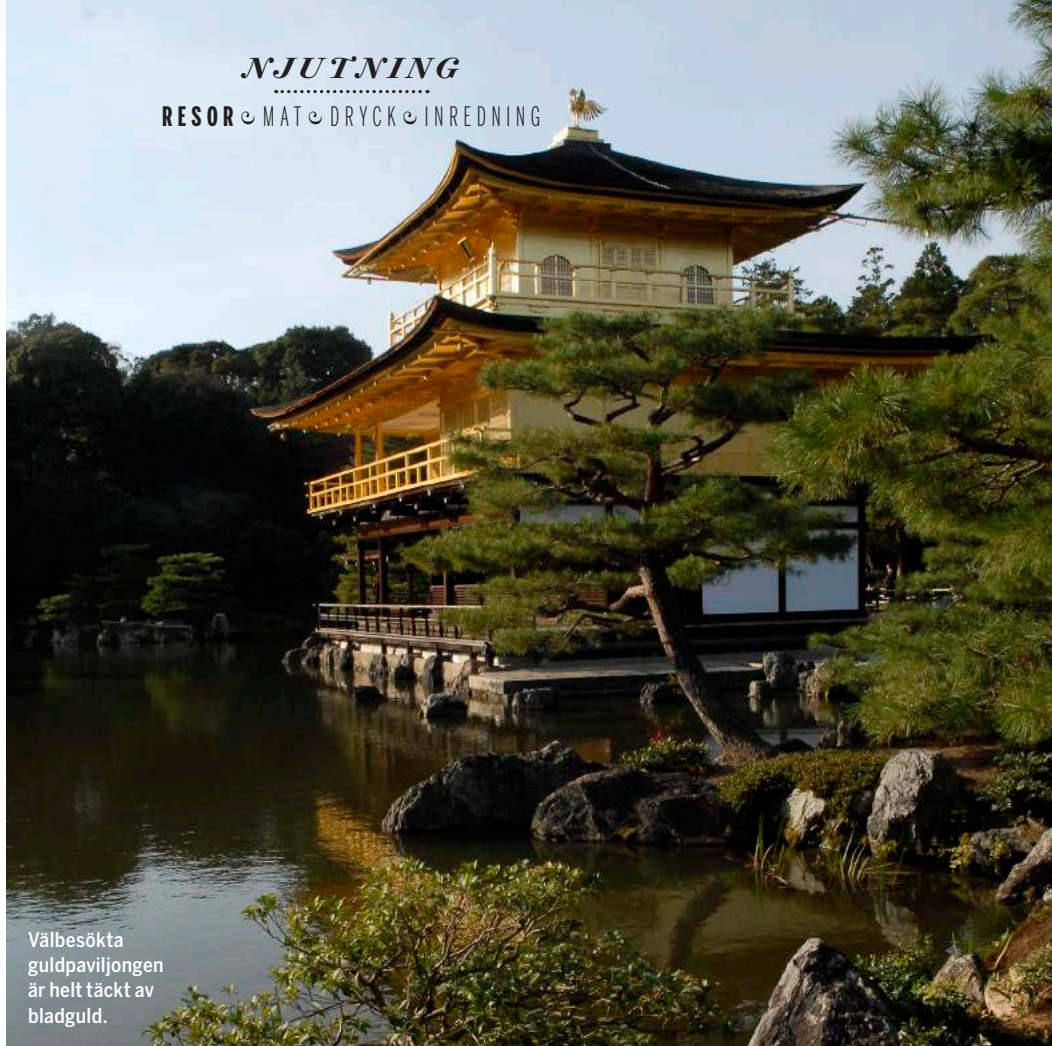
Nya kimonor är vansinnigt dyra, men begagnade går att hitta på marknader och i små stånd längs Filosofens promenad i östra Kyoto. Från 300 kronor för en begagnad kimono.

KNIVAR FÖR PROFFSEN

Världens främsta knivar sägs komma från Kyoto, kockar från hela världen vallfärdar hit för att köpa arbetsutrustning. Aritsugu på Nishiki-marknaden är en av de bästa, här ingår en gravyr på knivbladet. Från 1100 kronor för en mindre grönsakskniv.

Yojiya är ett av japanskornas favoritskönhetsmärken.

Välbesökta guldpaviljongen är helt täckt av bladguld.

FOTO: GETTY IMAGES

På Aritsugu kan du få världens bästa kockkniv med ditt namn ingraverat.

Sevärdheter

SJUNGANDE GOLV

Nijo-palatset

541 Nijocho

Det vackra Nijo-palatset var bostad för några av Kyotos främsta shoguns och stod klart 1603. Palatset är berömt för sin fantastiskt vackra arkitektur med skjutdörrar av trä och golv som låter som fågelsång när någon går på det, som en säkerhetsåtgärd mot inkräktare. I dag är palatset med på Unescos världsarvslista.

TEMPEL AV GULD

Guldpaviljongen

1 Kinkakujicho

Guldpaviljongen, är en av Kyotos absoluta sevärdheter. Templet uppfördes på 1300-talet, men fick återuppföras 1955, efter att en tempelpräst bränt ner det. Templet är täckt med bladguld och är en exakt kopia av det gamla Kinkaku-ji.

GEISHORNAS KVARTER

Gion

De trånga, vackra gränderna i stadsdelen Gion är i sig väl värda ett besök. Mellan de låga trähusen finns flera marknader,

många nattliga nöjen och möjligheten att få se geishor. Stadsdelen pulserar av liv med restauranger, tehus och butiker – det mesta i japansk tappning. Särskilt vackert är det kring Hanami-koji, en gata som kantas av traditionell japansk arkitektur med gamla restauranger och tehus som regelbundet har uppträdanden med geisha.

ZEN-TRÄDGÅRD

Ry an-ji

ryoanji.jp

Berömd och ytterligt enkel zenträdgård med låga murar, femton stenar assymetriskt utplacerade på vitt grus.

PROMENERA LÄNGS FLODEN

Filosofens promenad

Sakyo-ku mellan

Ginkaku-ji och Nyakuoji-jinja.

Tetsugaku-no-michi är namnet på en två kilometer lång promenad där filosofi-professorn Kitaro Nishida en gång i tiden brukade vandra. I dag ligger många små marknader längs vägen och körsbärsträd växer längs promenaden vid floden.